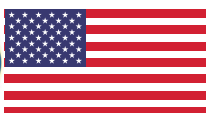

POBOLJŠANJE TRANSPARENTNOSTI I VLADAVINE ZAKONA U ZAJEDNICAMA SA VEĆINSKIM **SRPSKIM** STANOVNIŠTVOM

Glavni cilj projekta je poboljšanje dubine i kvaliteta učešća građana u procesima donošenja odluka nizom akcija usmerenih na uspostavljanje održivih mehanizama koji će omogućiti zainteresovanim stranama da pažljivije i efikasnije nadgledaju rad lokalnih upravnih organa i sudova.

Advocacy Center
for Democratic Culture

Ovo istraživanje je sprovedeno u šest (6) opština sa srpskom većinom na Kosovu (Severna Mitrovica, Zubin Potok, Lepsovic, Zvečan, Gračanica i Štrpce). Cilj mu je bio da istraži stavove građana u pogledu korupcije i njenog uticaja na njihove zajednice i rad lokalnih upravnih struktura u opštinama obuhvaćenim ovim istraživanjem.

PRIMARNI ZAKLJUČCI

O TRANSPARENTNOSTI

Sve u svemu, građani žele da njihove lokalne samouprave budu transparentnije i da brže reaguju:

63%

ispitanika kaže da je njihova lokalna uprava transparentna **u ograničenoj ili vrlo ograničenoj meri**

Takođe žele da građani budu aktivniji u procesima donošenja odluka:

68%

ispitanika misli da bi se **učešće građana u procesima donošenja odluka moglo poboljšati**

Ispitanici su bili malo pozitivniji kada pitani o potrebama građana, kad je 31% njih reklo da je njihova lokalna samouprava zadovoljila njihove potrebe i interese i pružila odgovarajuće usluge

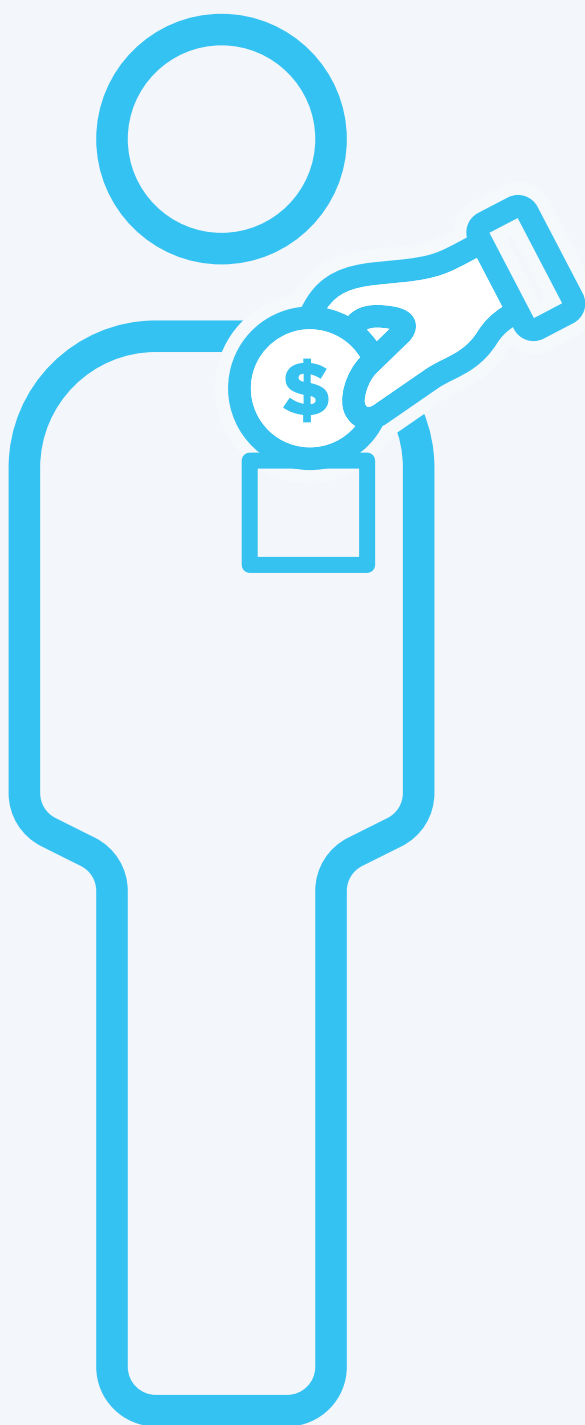
Ispitanici takođe smatraju da bi proces prilagođavanja i upravljanja budžetom na lokalnom nivou trebao biti otvoreniji i transparentniji, jer je **samo**

29%

ispitanika izrazilo zadovoljstvo ovim procesima

PRIMARNI ZAKLJUČCI

O UTICAJU I PRISUSTVU KORUPCIJE

Građani smatraju da korupcija ima merljiv uticaj na njihove zajednice:

71%

ispitanika kaže da korupcija ima značajan ili vrlo značajan uticaj na život zajednice u kojoj žive

Takođe misle da je korupcija široko rasprostranjena:

68%

ispitanika kaže da veruje da je korupcija raširena u njihovim zajednicama

Samo

2.3%

je reklo da uopšte nije široko rasprostranjena

ALI nešto manje ispitanika oseća da korupcija utiče na njih na ličnom nivou:

32%

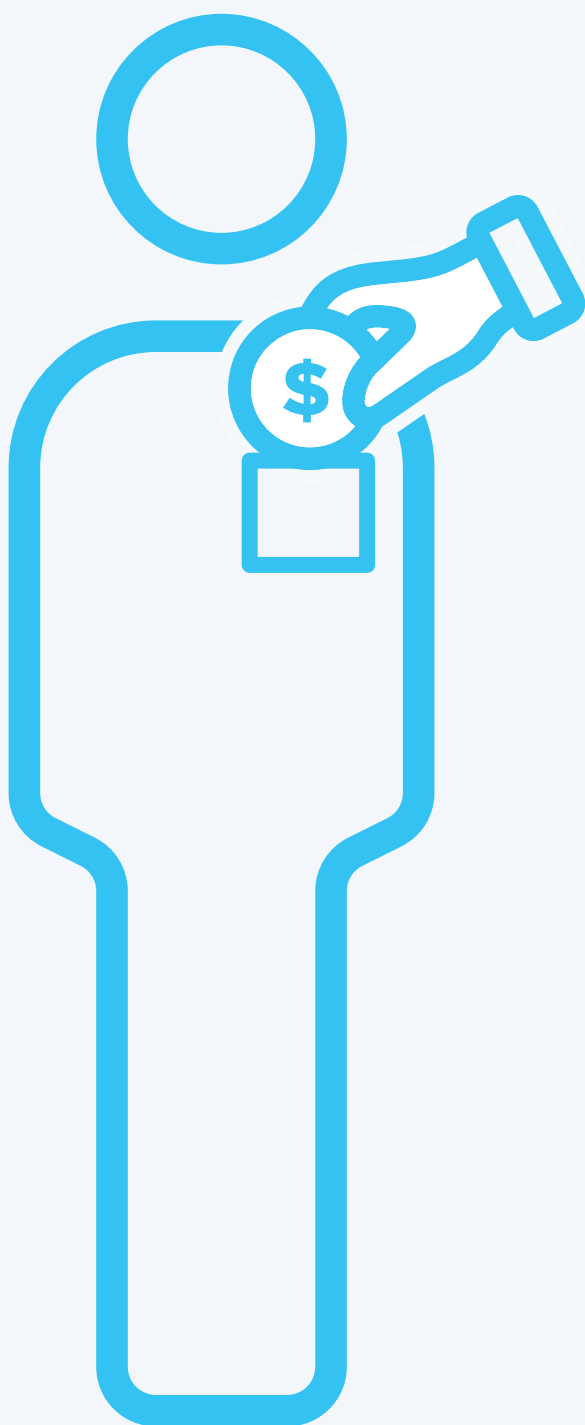
ispitanika kaže da korupcija NEMA uticaja na njih ili njihove porodice i

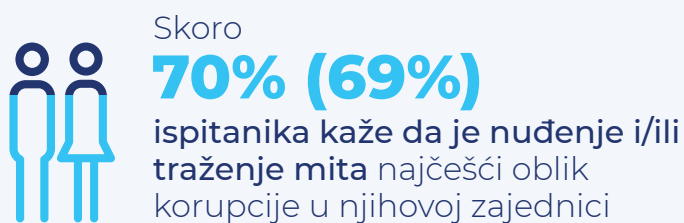
33%

je reklo da to ima značajan ili nadmoćan uticaj

PRIMARNI ZAKLJUČCI

Što se tiče oblika korupcije:

Kad su pitani koji su sektori/oblasti bili najpodložniji korupciji:

Oni vide **centralne vlasti** kao najkorumpiranije

PRIMARNI ZAKLJUČCI

O LIČNOM/DIREKTNOM ISKUSTVU SA KORUPCIJOM

Nešto manji, ali i dalje značajan broj ispitanika prijavio je da ima direktno iskustvo sa korupcijom ili koruptivnim aktivnostima:

45%

ispitanika izjavilo je da ima negativno iskustvo sa korupcijom.

29%

je reklo da se od njih tražio mito ili 'poklon'

22%

je reklo da su dali mito ili 'poklon'

Ovi brojevi se malo povećavaju kada su ispitanici pitani da li poznaju nekoga ko je dao mito ili „poklon“

39.3%

ispitanika tvrdi da poznaje nekoga ko je nekoga podmitio, dao poklon ili uslugu radi izvršenja administrativnog posla

PRIMARNI ZAKLJUČCI

O INFORMACIJAMA I ODGOVORIMA INSTITUCIJA

Građani smatraju da bi pripadnici njihovih zajednica trebali biti bolje informisani o korupciji i njenim efektima:

Preko **60%** ispitanika kaže da njihovi sugrađani ili nisu obavješteni ili im je potrebno više informacija kada je u pitanju korupcija

Iako većina ispitanika informacije o korupciji dobija putem medija, većina smatra da se o toj temi nedovoljno razgovara

59% je reklo da je tema **nije dovoljno pokrivena** putem medija

Vlada, nevladine organizacije i mediji trebalo bi da urade više:

Ispitanici su imenovali

19% nevladine organizacije

46% vladu i njene predstavnike

62% medije kao izvore koji treba da informišu javnost o pitanjima koja se tiču korupcije

PRIMARNI ZAKLJUČCI

Institucije ne rade dovoljno:

27%

ispitanika kaže da institucije ne rade ništa kao odgovor na korupciju i

39%

je reklo da ne rade dovoljno

60%

ispitanika rekao da vlada Kosova nije bila ili je malo efikasna u borbi protiv korupcije i

samo

7%

je reklo da je efikasna ili vrlo efikasna

23%

imenovalo je Agenciju za borbu protiv korupcije na pitanje koja je vladina institucija najefikasnija u borbi protiv korupcije i

51%

je reklo da očekuje od Agencije za borbu protiv korupcije da bude pokretačka snaga u borbi protiv korupcije.

Građani uglavnom ne razumeju ulogu različitih institucija u borbi protiv korupcije i koruptivnih aktivnosti

PRIMARNI ZAKLJUČCI

Šta treba da se uradi:

31%

ispitanika reklo je da institucije moraju da učine više kako bi informisale građane o svojim antikorupcijskim aktivnostima

Čini se da građani nemaju jasnu sliku o ulozi različitih institucija u borbi protiv korupcije:

samo

18%

ispitanika navelo je sudove / pravosudni sistem kao institucije od kojih očekuje da imaju vodeću ulogu u borbi protiv korupcije i **0,3%** ih je navelo kao efikasne u tom naporu.

Mnogi se plaše posledica prijavljivanja korupcije ili misle da to ne bi ništa promenilo:

46%

je reklo da BI prijavilo korupciju AKO bi im to nanelo štetu, ALI

39%

je reklo da nije sigurno, dok

15%

kaže da je NE BI PRIJAVILO čak i ako bi im korupcija nanela ličnu štetu

35%

je reklo da misli da se korupcija ne prijavljuje zbog zabrinutosti zbog potencijalnih posledica po njih ili članove porodice, a

30%

je reklo da se ništa neće promeniti čak i ako se prijavi

PRIMARNI ZAKLJUČCI

GLAVNE PREPORUKE

- ✔ Građani treba da budu bolje informisani o ulozi institucija u borbi protiv korupcije, stoga bi Kosovska agencija za borbu protiv korupcije trebala da **omogući pokretanje javnog informisanja namenjenog opštinama sa srpskom većinom sa ciljem** boljeg informisanja stanovnika o njihovom radu, ulozi i kompetencijama. Ovu kampanju mogu da sprovedu organizacije civilnog društva. Agencija bi takođe trebala da u ovu kampanju uključi informacije o **Zakonu o zaštiti uzbunjivača**
- ✔ Lokalne **opštinske vlade** treba da sarađuju sa lokalnim organizacijama civilnog društva na pokretanju **kampanja javnog informisanja** usmerenih na podsticanje učešća građana u procesima donošenja odluka, uključujući:
 - o Pravo učešća u procesima izrade budžeta
 - o Pravo prisustvovanja sednicama skupštine opštine
 - o Pravo pokretanja inicijativa u ime neformalnih grupa građana
- ✔ Pokretanje **sveobuhvatnog informacionog čvorišta (koje može sadržati aplikaciju za mobilni telefon)** koji će lokalnim stanovnicima pružati informacije o korupciji, prepoznavanju i prijavljivanju korupcije i detaljne informacije o tome kako se mogu više uključiti u lokalne procese donošenja odluka